

Участь Асоціації в формуванні і реалізації державної політики у сфері хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

Асоціація “Українських виробників і дистриб'юторів дезінфекційних засобів” (далі — Асоціація) займає активну позицію у розбудові правової держави шляхом участі у нормотворчій діяльності, яка здійснюється відповідно до статті 6 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” задля підготовки якісних нормативно-правових актів, їх визначеності, ясності і недвозначності.

Так, Асоціацією в черговий раз опрацьовано проєкт Закону України “Про хімічну безпеку та управління хімічною продукцією” (далі — законопроект) розроблений Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України (далі — Міндовкілля) на виконання абзацу другого пункту 3 рішення Ради національної безпеки і оборони України “Про заходи щодо підвищення рівня хімічної безпеки на території України”, введеного в дію Указом Президента України від 19 березня 2021 р. №104.

Втретє Міндовкілля на офіційному веб-сайті 07.12.2021 оприлюднило черговий доопрацьований текст законопроекту задля одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань. Законопроект викладений на 95 аркушах.

В преамбулі законопроекту зазначено, що Закон визначатиме правові, організаційні та економічні засади у сфері забезпечення хімічної безпеки, спрямовані на запобігання негативному впливу хімічної продукції на довкілля та здоров'я населення, встановлює вимоги до діяльності суб'єктів господарювання хімічної галузі, регулює відносини, що виникають у сфері управління хімічною безпекою з урахуванням міжнародних зобов'язань України.

Варто зазначити, що за аналізом доопрацьованого законопроекту, Асоціація акцентує, що жодна пропозиція та зауваження, які надсилалися до всіх редакцій цього законопроекту Міндовкілля **не врахована**.

Асоціація вкотре висловила Міндовкілля свою позицію щодо законопроекту з метою його якісної підготовки, зрозумілих механізмів його реалізації та узгодження із нормами права, що регулюють суспільні відносини у сфері поводження з хімічними речовинами, зокрема.

- Законопроектом пропонується регламентувати процес ідентифікації хімічних речовин. Відповідальними за проведення ідентифікації хімічної речовини є виробник або імпортер хімічної речовини як такої, або у складі суміші, або у складі іншої хімічної продукції.

Тобто замовником проведення аналітичних досліджень для цілей ідентифікації хімічних речовин буде визначений виробник або імпортер хімічної речовини.

Асоціацією запропоновано включити до законопроекту положення щодо права інтелектуальної власності замовника на результати аналітичних досліджень для цілей ідентифікації хімічних речовин як виробника або імпортера хімічної речовини відповідно до статті 430 Цивільного кодексу України.

- Законопроектом пропонується визначити порядок державної реєстрації хімічних речовин.

При цьому підставою для проведення державної реєстрації хімічної речовини, буде річна сумарна масова кількість її надання на ринку України окремим суб'єктом господарювання, як такої, або у складі іншої хімічної продукції, яка складає 1 тону на рік або більше.

Однак, законопроектом не враховано, що деякі хімічні речовини у мізерній кількості можуть спричинити важкі наслідки довкіллю та здоров'ю населення, але якщо їх маса не відповідає критерію, визначеному законопроекту, такі хімічні речовини не підлягають державній реєстрації.

При цьому одна й та сама хімічна речовина буде проходити державну реєстрацію декілька разів різними суб'єктами господарювання з урахуванням ваги їх річного обороту такої хімічної речовини.

- Законопроектом пропонується визначити розмір плати за державну реєстрацію хімічних речовин та видачу дозволу на використання отруйної хімічної речовини з урахуванням певних коефіцієнтів.

Такі положення законопроекту створюють корупційні ризики під час визначення розміру плати за державну реєстрацію та суперечить основоположним принципам, визначеним Законом України “Про адміністративні послуги”.

- Щодо положень законопроекту про порядок державної реєстрації хімічних речовин необхідно звернути увагу, що до заяви про державну реєстрацію суб'єкт господарювання має додати **резюме досліджень небезпечних властивостей хімічної речовини**, які включають опис цілей, методів, результатів та висновків цих досліджень.

Однак, законопроект не містить положень стосовно визначення: хто саме має формувати таке резюме, порядку його підготовки, вплив результатів резюме на прийняття рішення про державну реєстрацію хімічної речовини.

Суб'єкти господарювання не зможуть виконати таку норму законодавства у зв'язку із її невизначеністю, що спричинить неоднакове її застосування суб'єктами сфери поводження з хімічними речовинами, що створить прецеденти для застосування її на свій власний розсуд.

Крім того, необхідно враховувати, що Законом України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” визначено термін “небезпечний фактор” та обов'язковість суб'єктів господарювання здійснювати державну реєстрацію небезпечних факторів.

Таким чином, положення законопроекту дублюють норму статті 9 Закону України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” в частині проведення досліджень небезпечних властивостей хімічної речовини та їх державної реєстрації.

Ураховуючи викладене, Асоціація не підтримує законопроект, як такий, що не відповідає напрямку державної політики щодо гармонізації та адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, суперечить Закону України “Про адміністративні послуги”, містить положення, що дублюють правові норми, відзначені іншими законами, порушує принципи державної політики щодо спрощення ведення бізнесу в Україні, створює потенційні умови для занепаду діяльності в хімічній галузі.